

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 136

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 februarie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 695 din 8 noiembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală.....	2–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
101. — Ordin al ministrului pentru românii de pretutindeni privind stabilirea procedurii de efectuare a plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din cadrul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni și al instituțiilor aflate în subordinea acestuia, devenite executorii în perioada 1 ianuarie 2019—31 decembrie 2021	6–7
186. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind publicarea notelor verbale reprezentând schimbul de instrumente dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia pentru corectarea erorilor materiale în varianta în limba română a textului Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2012	8–9
500. — Ordin al ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat privind aprobarea schemelor de ajutor <i>de minimis</i> pentru acțiunile din Programul de promovare a exportului, finanțat de la bugetul de stat.....	10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 695**

din 8 noiembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari în Dosarul nr. 75/753/2017 al Tribunalului Militar București. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.975D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.220D/2017, nr. 2.289D/2017, nr. 2.615D/2017, nr. 2.647D/2017 și nr. 20D/2018, având ca obiect aceași excepție de neconstituționalitate, ridicată de același autor în dosarele nr. 82/753/2017, nr. 77/753/2017, nr. 85/753/2017, nr. 15.781/3/2017 și nr. 30.574/3/2017 ale Tribunalului Militar București. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra concluziilor scrise depuse de autorul excepției în dosarele nr. 2.289D/2017 și nr. 2.615D/2017, prin care acesta solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 20D/2018, nr. 2.647D/2017, nr. 2.615D/2017, nr. 2.289D/2017 și nr. 2.220D/2017 la Dosarul nr. 1.975D/2017, care a fost primul înregistrat.

5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Referitor la critica potrivit căreia dispozițiile criticate sunt lipsite de claritate și previzibilitate, arată că autorul excepției nu motivează această susținere. Dispozițiile criticate reglementează într-un mod clar că tribunalele sunt instanțe de executare atunci când judecata, în primă instanță, a aparținut Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Arată că nu poate fi primită nici critica potrivit căreia se creează o discriminare între persoanele judecate de Înalta Curte de Casație și Justiție și cele judecate de alte instanțe judecătorești, din perspectiva instanței ce judecă contestațiile la executare. Susține că este atributul constituțional al legiuitorului de a stabili competența instanțelor de judecată. Dacă s-ar accepta premisa autorului excepției ar însemna că există o discriminare și din perspectiva faptului că anumite persoane sunt judecate, în primă instanță, de Înalta Curte de Casație și Justiție, iar alte persoane, de alte instanțe judecătorești. Or, această ipoteză este una absurdă, care ar nega dreptul legiuitorului de a stabili competența materială de soluționare a cauzelor.

În continuare arată că în Legea fundamentală, de exemplu art. 72, 96 și 109, când se vorbește de competența în primă instanță a Înaltei Curți de Casație și Justiție, se vorbește de competența de judecată. Așa fiind, prin stabilirea ca instanță de executare a unei alte instanțe judecătorești în cazurile în care judecata în primă instanță a aparținut Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se încalcă prevederile constituționale. În ceea ce privește pretinsa încălcare a garanțiilor procesului echitabil și a unicității justiției, arată că în faza contestației la executare se constată dacă sunt aplicabile sau nu anumite chestiuni de drept, garanțiile procesului echitabil fiind aplicabile până la pronunțarea unei hotărâri definitive în cauză. Pe de altă parte, unicitatea justiției presupune aplicarea acelorași reguli de judecată tuturor părților, ceea ce, în faza contestației la executare, este evident respectat. În final arată că în cadrul contestației la executare nu se pune în discuție fondul procesului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

6. Prin Sentința penală nr. 30 din 13 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 75/753/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 595 Codul de procedură penală.

7. Prin Sentința penală nr. 41 din 6 iulie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 82/753/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție

săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală.

8. Prin Sentința penală nr. 37 din 28 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 77/753/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală.

9. Prin Sentința penală nr. 47 din 14 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 85/753/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală.

10. Prin Sentința penală nr. 56 din 20 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 15.781/3/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare întemeiate pe dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală.

11. Prin Încheierea din 19 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 30.574/3/2017, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari, cu ocazia soluționării unei contestații la executare.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține că punerea în executare a hotărârilor penale definitive reprezintă o fază a procesului penal care nu are o importanță diminuată în raport cu celelalte faze. Făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul legalității, autorul excepției susține că, prin atribuirea către instanțe de grad inferior a competenței de punere în executare și rezolvare a incidentelor intervenite în timpul executării hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție, legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația ce decurge din respectarea principiului legalității — componentă a statului de drept, ceea ce contravine art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

13. Apreciază că nu există nicio justificare rezonabilă pentru diferențierea de tratament, sub aspectul nivelului instanței de executare, între părțile ale căror cauze au fost soluționate în primă instanță de judecătoria, tribunale sau curți de apel, pe de o parte, și părțile ale căror cauze au fost soluționate în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție. Astfel, în privința competenței instanței care soluționează contestația la executare, părțile ale căror cauze au fost soluționate în primă instanță de judecătoria, tribunale sau curți de apel au garantat accesul la același nivel de jurisdicție, instanța de executare fiind prima instanță de judecată sau una egală în grad. În schimb, părțile ale căror cauze au fost soluționate în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție nu au acces la instanța de fond pentru soluționarea contestației la executare, ci la una inferioară, situată cu două trepte mai jos în ierarhia instanțelor judecătorești, respectiv tribunalul sau tribunalul militar. Această împrejurare determină lipsa accesului la instanța de fond, chiar și în calea de atac declarată împotriva hotărârii instanței de executare, cale de atac de competența curții de apel sau a curții militare de apel.

14. În continuare arată că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de persoane care ocupă cele mai înalte funcții în cadrul organelor și instituțiilor de stat. Susține că procesul penal are trei faze principale: urmărirea penală, judecata și executarea hotărârii, astfel că disocierea acestor faze din punctul de vedere al gradului organului judiciar competent afectează dreptul la un proces echitabil și unicitatea justiției. Având în vedere că etapa contestației la executare este utilizată pentru a pune în discuție aspecte legate de fondul cauzei, apreciază că analiza incidenței cazurilor de intervenire a unei legi penale noi, de amnistie, prescripție, grațiere sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei, o poate face cu deplină legitimitate numai Înalta Curte de Casație și Justiție, atunci când aceasta a pronunțat hotărârea de condamnare.

15. **Tribunalul Militar București** apreciază că, în conformitate cu art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. Astfel, legiuitorul este liber să stabilească anumite competențe speciale, fără ca prin aceasta să încalce *de plano* drepturile menționate de autorul excepției. Tocmai în considerarea rolului și locului Înaltei Curți de Casație și Justiție în ierarhia instanțelor judecătorești, legiuitorul a prevăzut ca instanța supremă să nu îndeplinească niciodată atribuția de instanță de executare.

16. În continuare arată că dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală au fost supuse controlului de constituționalitate, prin Decizia nr. 381 din 27 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 28 iulie 2015, instanța de control constituțional respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate. În ceea ce privește dispozițiile art. 598 din același act normativ arată că, prin Decizia nr. 819 din 24 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 11 februarie 2016, instanța de control constituțional a constatat că „procedura contestației la executare este calificată ca un mijloc procesual de rezolvare a situațiilor relative la executarea hotărârii, după rămânerea definitivă a acesteia. Astfel, procedura contestației la executare este o modalitate de rezolvare a cererilor sau plângerilor ocazionate de punerea în executare a hotărârilor penale. Prin contestația la executare nu se reclamă nelegalitatea sau netemeinicia hotărârilor penale definitive, ci nelegalitatea ce s-ar constata prin punerea în executare a hotărârii”. În continuare, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că dispozițiile

referitoare la contestația la executare constituie norme de procedură, iar, conform art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este prevăzută numai prin lege, stabilirea unor reguli speciale de procedură, precum și a modalităților de exercitare a drepturilor procesuale (cum este și cea privind cazurile în care se poate face contestație la executare) fiind realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale. Astfel, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege.

17. Mai mult, Curtea a reținut că, din prevederile constituționale ale art. 124 alin. (2) și ale art. 126 alin. (1), se desprinde principiul plenitudinii de jurisdicție a instanțelor judecătorești. Acesta presupune, printre altele, că instanțele judecătorești sunt îndreptățite să judece orice pricini sau toate litigiile de o anumită categorie, cu excepția acelor date, prin dispoziții legale exprese, în competența altor instanțe sau organe.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Guvernul** apreciază, în principal, că autorul excepției critice nu ceea ce legea prevede, ci ceea ce legea nu prevede, ținând la modificarea prevederilor supuse controlului. Or, întrucât, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. De asemenea, un alt motiv de inadmisibilitate este acela că autorul excepției s-a mărginit, în fapt, să invoce o pretinsă nerespectare a dispozițiilor art. 16, art. 21, art. 126 și art. 124 din Constituție, despre care a afirmat că ar fi încălcate de textele legale criticate, fără a arăta concret în ce constă contradicția dintre acestea și Constituție.

20. În subsidiar, Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Conform art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată se stabilesc prin lege. Făcând aplicarea acestor dispoziții constituționale, prevederile criticate stabilesc, în esență, că atunci când contestația la executare vizează o hotărâre pronunțată în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție și se întemeiază pe cazurile reglementate de art. 598 alin. (1) lit. a), b) și d) din Codul de procedură penală, competența de soluționare a contestației revine tribunalului sau, după caz, tribunalului militar. Astfel, în virtutea art. 126 alin. (2) din Constituție și ținând seama de rolul instanței supreme și de importanța mai redusă a contestațiilor la executare, legiuitorul a dat aceste din urmă cauze în competența tribunalului, respectiv a tribunalului militar. Soluția legislativă nu determină o discriminare între justițiabili, întrucât ea își găsește incidența, în egală măsură, în cazul tuturor persoanelor aflate în ipotezele reglementate. De asemenea, aceasta nu îngrădește accesul la justiție, deoarece, asemenea Înaltei Curți de Casație și Justiție, atât tribunalele, cât și tribunalele militare sunt instanțe judecătorești prin care se realizează justiția, iar, prin reglementarea contestației la executare, legea procesual penală pune la dispoziția condamnaților o cale efectivă de acces la instanță.

21. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 553 alin. (2) din Codul de procedură penală nu încalcă prevederile constituționale invocate. În realitate, autorul excepției se referă la modificarea și completarea legislativă în ceea ce privește competența instanțelor judecătorești în materia punerii în executare a hotărârilor judecătorești. Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională nu poate modifica sau completa prevederile supuse controlului. Referitor la dispozițiile art. 595 din Codul de procedură penală, Avocatul Poporului arată că instanța de contencios constituțional a constatat constituționalitatea acestora prin deciziile nr. 683 din 19 noiembrie 2014 și nr. 381 din 27 mai 2015.

22. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2), față de art. 16, art. 21, art. 126 și art. 124 alin. (2) din Legea fundamentală, Avocatul Poporului apreciază că aceasta nu poate fi reținută. Făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul egalității în drepturi, Avocatul Poporului susține că soluția legislativă criticată este justificată de natura juridică a executării hotărârilor penale și, implicit, a contestației la executarea acestor hotărâri, aceasta din urmă reprezentând o modalitate de rezolvare a cererilor sau plângerilor ocazionate de punerea în executare a hotărârilor penale. Prin contestația la executare nu se reclamă nelegalitatea sau netemeinicia hotărârilor penale definitive, ci nelegalitatea ce s-ar constata prin punerea în executare a hotărârii, aspect ce poate fi soluționat de instanța de executare, fără a deturna scopul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin atribuirea competenței de soluționare a unor plângeri ocazionate de punerea în executare a hotărârilor penale. Ca atare, prin dispozițiile art. 553 alin. (2), art. 597 alin. (1), art. 595 alin. (2) și art. 598 alin. (2) din Codul de procedură penală nu se instituie privilegii sau discriminări, fiind aplicabile deopotrivă tuturor subiectelor de drept care se încadrează în situația prevăzută de textul legal criticat, fiind în concordanță cu prevederile art. 16 din Constituție, care consacră principiul egalității în drepturi.

23. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 21 din Constituție, Avocatul Poporului arată că acest drept nu presupune însă accesul la toate căile de atac și la toate categoriile de instanțe, indiferent de obiectul cauzei ce se cere a fi soluționată. Dreptul la un proces echitabil, invocat în susținerea excepției, reprezintă un standard constituțional a cărui îndeplinire este apreciată în funcție de ansamblul procesului și ținând cont de specificul normelor procedurale aplicabile. Totodată, dreptul la un proces echitabil presupune asigurarea unor principii fundamentale precum contradictorialitatea și egalitatea armelor, care presupun ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate de a-și susține apărările, fără ca vreuna dintre ele să fie defavorizată în raport cu cealaltă. La rândul său, art. 6 paragraful 1 din Convenție, referitor la dreptul la un proces echitabil, obligă statele membre la asigurarea prin legislația națională a unor garanții procesuale precum egalitatea armelor, contradictorialitatea, motivarea hotărârilor pronunțate, publicitatea procesului, soluționarea acestuia într-un termen rezonabil, prezumția de nevinovăție și asigurarea dreptului la apărare. În concluzie, Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

24. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

25. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

26. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală, cu următorul conținut:

— Art. 553 alin. (2): „*Hotărârile pronunțate în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție se pun în executare, după caz, de Tribunalul București sau de tribunalul militar.*”;

— Art. 595 alin. (2): „*Aplicarea dispozițiilor alin. (1) se face din oficiu sau la cererea procurorului ori a persoanei condamnate de către instanța de executare, iar dacă persoana condamnată se află în executarea pedepsei sau a unei măsuri educative, de către instanța corespunzătoare în grad în a cărei circumscripție se află locul de deținere sau, după caz, centrul educativ ori centrul de detenție.*”;

— Art. 597 alin. (1): „*Când rezolvarea situațiilor reglementate în prezentul titlu este dată în competența instanței de executare, președintele completului de judecată dispune citarea părților interesate și, în cazurile prevăzute la art. 90, ia măsuri pentru desemnarea unui avocat din oficiu. La judecarea cazurilor de întrerupere a executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață se citează și administrația penitenciarului în care execută pedeapsa condamnatul.*”;

— Art. 598 alin. (2) teza întâi: „*În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și d), contestația se face, după caz, la instanța prevăzută la art. 597 alin. (1) sau (6), iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. c), la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. În cazul în care nelămurirea privește o dispoziție dintr-o hotărâre pronunțată în apel sau în recurs în casație, competența revine, după caz, instanței de apel sau Înaltei Curți de Casație și Justiție.*”

27. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 124 alin. (2) potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți și art. 126 referitor la instanțele judecătorești.

28. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că procesul penal are patru faze: urmărirea penală, camera preliminară, judecata și punerea în executare a hotărârii judecătorești definitive. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive este reglementată distinct în Codul de procedură penală, în titlul V al părții speciale, deci într-o diviziune separată, ceea ce învederează concepția legiuitorului de a considera această activitate judiciară cu totul distinctă de celelalte faze ale procesului penal.

29. În ceea ce privește reglementarea de către legiuitor a competenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curtea constată că aceasta este realizată în temeiul dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt „stabilite prin lege”. Acest text constituțional consacră principiul libertății legiuitorului de a reglementa în domeniile menționate, luând în considerare condiția existentă în art. 1 alin. (5) din Constituție de a respecta toate celelalte norme și principii prevăzute în Legea

fundamentală (Decizia nr. 451 din 28 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 25 iulie 2018).

30. De asemenea, în ceea ce privește încălcarea principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că nu este contrară acestui principiu instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor (Decizia nr. 952 din 23 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 22 octombrie 2008).

31. Astfel, instanța de contencios constituțional, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 461 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968 (referitoare la instanța competentă să judece contestația la executare), a constatat că acestea sunt norme de procedură care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, „sunt prevăzute numai prin lege”. Așa fiind, legiuitorul are deplina libertate de a reglementa competența instanțelor judecătorești, fără a se înțelege că prin aceasta este afectat principiul egalității în drepturi, normele contestate aplicându-se fără nicio discriminare tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică (Decizia nr. 1.207 din 11 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 822 din 8 decembrie 2008).

32. În continuare, Curtea reține că autorul excepției își întemeiază critica și pe argumentul potrivit căruia „de cele mai multe ori, calea contestației la executare este utilizată pentru a pune în discuție aspecte legate de fondul cauzei. Or, analiza incidenței cazurilor de intervenire a unei legi penale noi, de amnistie, prescripție, grațiere sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei o poate face cu deplină legitimitate numai instanța supremă”.

33. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că propria jurisprudență, jurisprudența instanțelor judecătorești, precum și doctrina sunt unanime în a aprecia că în cadrul contestației la executare nu se pot pune în discuție chestiuni ce antamează fondul cauzei în legătură cu care a fost pronunțată hotărârea judecătorească. Astfel, instanța de contencios constituțional a statuat că procedura contestației la executare este calificată ca un mijloc procesual de rezolvare a situațiilor relative la executarea hotărârii, după rămânerea definitivă a acesteia. Procedura contestației la executare este o modalitate de rezolvare a cererilor sau plângerilor ocazionate de punerea în executare a hotărârilor penale. Prin contestația la executare nu se reclamă nelegalitatea sau netemeinicia hotărârilor penale definitive, ci nelegalitatea ce s-ar constata prin punerea în executare a hotărârii (Decizia nr. 819 din 24 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 11 februarie 2016, paragraful 15; Decizia nr. 155 din 10 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 5 martie 2009; Decizia nr. 77 din 8 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 23 februarie 2005; Decizia nr. 329 din 3 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 10 mai 2007).

34. În același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, așa cum este în prezent reglementată contestația la executare, aceasta se înfățișează ca un procedeu jurisdicțional ce poate fi exercitat pentru soluționarea incidentelor prevăzute de legea penală sau procesual penală, ivite înainte ori în timpul executării hotărârii definitive sau după executarea hotărârii definitive, dar în legătură cu aceasta. Astfel, pe calea contestației la executare nu pot fi invocate aspecte anterioare momentului rămânerii definitive a hotărârii, nu se poate modifica

o astfel de hotărâre, prin pronunțarea unei alte soluții, întrucât s-ar aduce atingere autorității de lucru judecat și stabilității raporturilor juridice. Cu rang de principiu, hotărârile penale definitive sunt susceptibile de modificări și schimbări în cursul executării numai ca urmare a descoperirii unor împrejurări care, dacă erau cunoscute în momentul pronunțării hotărârii, ar fi condus la luarea altor măsuri împotriva făptuitorului ori ca urmare a unor împrejurări intervenite după ce hotărârea a rămas definitivă. În aceste situații apare necesitatea de a se pune de acord conținutul hotărârii puse în executare cu situația obiectivă și a se aduce modificările corespunzătoare în desfășurarea executării (a se vedea Decizia nr. 870 din 21 septembrie 2017,

pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția Penală).

35. Totodată, instanțele judecătorești au statuat că schimbarea încadrării juridice dată faptei, individualizarea pedepsei sau stabilirea vinovăției sau nevinovăției nu se pot face pe calea contestației la executare. Contestația la executare reprezintă un mijloc jurisdicțional de rezolvare a incidentelor survenite în cursul executării pedepselor. Pe această cale nu se schimbă încadrarea juridică dată faptei prin hotărârea definitivă și nu se individualizează pedeapsa, întrucât s-ar aduce atingere autorității de lucru judecat (a se vedea în acest sens Decizia penală nr. 7 din 15 ianuarie 2003 a Curții de Apel București — Secția I penală).

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul pentru efectuarea urmăririi penale în cauze privind infracțiunile de corupție săvârșite de militari în dosarele nr. 75/753/2017, nr. 82/753/2017, nr. 77/753/2017, nr. 85/753/2017, nr. 15.781/3/2017 și nr. 30.574/3/2017 ale Tribunalului Militar București și constată că dispozițiile art. 553 alin. (2), art. 595 alin. (2), art. 597 alin. (1) și art. 598 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Militar București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 noiembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

ORDIN

privind stabilirea procedurii de efectuare a plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni și al instituțiilor aflate în subordinea acestuia, devenite executorii în perioada 1 ianuarie 2019—31 decembrie 2021

Având în vedere:

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2017 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 129/2017, cu modificările și completările ulterioare;

— Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 857/2013 privind organizarea și funcționarea Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 17/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Români de Pretutindeni, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 857/2013 privind organizarea și funcționarea Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul pentru românii de pretutindeni emite prezentul ordin.

Art. 1. — Prezentul ordin stabilește procedura de efectuare a plății sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect:

a) acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni și din instituțiile publice din subordinea Ministerului pentru Români de Pretutindeni, pentru care ministrul pentru românii de pretutindeni are calitatea de ordonator principal de credite, devenite executorii în perioada 1 ianuarie 2019—31 decembrie 2021;

b) acordarea de daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale pentru plata eșalonată a sumelor prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea unor drepturi salariale personalului din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni și din instituțiile publice din subordinea Ministerului pentru Români de Pretutindeni, pentru care ministrul pentru românii de pretutindeni are calitatea de ordonator principal de credite, devenite executorii în perioada 1 ianuarie 2019—31 decembrie 2021.

Art. 2. — (1) Plata sumelor datorate în temeiul titlurilor executorii, prevăzute la art. 1, se realizează eșalonat, în 5 tranșe, potrivit prevederilor art. 39 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

(2) Sumele prevăzute la art. 1 lit. a) vor fi achitate de ordonatorii de credite conform eșalonării prevăzute la alin. (1), actualizate, fiecare în parte, cu indicele prețurilor de consum stabilit de Institutul Național de Statistică.

(3) Termenul privind eșalonarea anuală la plată prevăzut la alin. (1) se calculează de la data la care hotărârea judecătorească prevăzută la art. 39 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 devine executorie, iar plata fiecărei tranșe din valoarea titlului executoriu se realizează într-un an bugetar.

(4) Actualizarea cu indicele prețurilor de consum stabilit de Institutul Național de Statistică a sumelor reprezentând drepturile de natură salarială datorate în temeiul titlului executoriu se determină după următoarea formulă de calcul:

$$A = (\text{suma de actualizat} \times \text{IPC}) / 100,$$

unde:

— *A* — suma totală necesară a fi achitată, ca urmare a actualizării;

— *suma de actualizat* — suma corespunzătoare unei tranșe, prin aplicarea procentului corespunzător anului în care se va efectua plata la valoarea titlului executoriu;

— *IPC* — indicele prețurilor de consum, astfel cum a fost stabilit de Institutul Național de Statistică, valabil la data la care se efectuează plata sumei, comparativ cu luna în care această sumă trebuia plătită.

(5) La sumele actualizate în condițiile alin. (2) se acordă dobânda legală remuneratorie, calculată de la data la care hotărârea judecătorească a rămas executorie.

Art. 3. — (1) Structurile financiar-contabile constituite la nivelul ordonatorilor terțiari de credite din subordinea Ministerului pentru Români de Pretutindeni vor transmite datele aferente plății tranșei stabilite la art. 39 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, pe alineatele clasificăției economice, ordonatorilor de credite care le asigură finanțarea.

(2) Structurile financiar-contabile constituite la nivelul ordonatorilor terțiari de credite vor transmite Direcției servicii interne financiar contabilitate din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni datele aferente drepturilor stabilite la art. 1 lit. a) și b).

(3) Structurile financiar-contabile constituite la nivelul Ministerului pentru Români de Pretutindeni vor centraliza datele primite de la ordonatorii terțiari de credite și vor analiza încadrarea în prevederile bugetare aprobate, propunând, după caz, Ministerului Finanțelor Publice modificările corespunzătoare pentru bugetul pe anul în curs și pentru proiectul de buget pe anii următori.

(4) Direcția servicii interne financiar contabilitate din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni, în baza datelor și documentelor justificative primite de la ordonatorii terțiari de credite ce atestă obligații certe și exigibile la plată, vor întocmi cererile de deschidere a creditelor bugetare, pe care le vor înainta Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 4. — În vederea alocării fondurilor publice necesare aplicării prevederilor art. 39 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, ordonatorii terțiari de credite vor transmite datele prevăzute la art. 3 alin. (1) lunar, până la data de 15 a lunii următoare celei în care au luat cunoștință de existența titlurilor executorii.

Art. 5. — (1) Plata sumelor datorate în temeiul titlurilor executorii prevăzute la art. 1 se efectuează de instituția angajatoare, pe bază de state nominale, altele decât cele pentru plata drepturilor salariale lunare.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) vor fi plătite în conturile deschise pe numele beneficiarilor.

Art. 6. — Ordonatorii terțiari de credite din cadrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni au obligația de a angaja și de a utiliza creditele bugetare necesare aplicării prezentului ordin numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul pentru românii de pretutindeni,
Natalia-Elena Intotero

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN

privind publicarea notelor verbale reprezentând schimbul de instrumente dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia pentru corectarea erorilor materiale în varianta în limba română a textului Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2012

În temeiul art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare,
în baza art. 38 alin. (4) din Legea 590/2003 privind tratatele,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Articol unic. — Se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, notele verbale reprezentând schimbul de instrumente dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia în vederea corectării erorilor materiale în varianta în limba română a textului Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale semnat la Skopje la 27 mai 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2012.

Ministrul afacerilor externe,
Teodor Viorel Meleşcanu

București, 4 februarie 2019.
Nr. 186.

România, Ministerul Afacerilor Externe
Nr. H2-1/2944

Ministerul Afacerilor Externe din România prezintă salutul său Ambasadei Republicii Macedonia la București și, cu referire la textul Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010, are onoarea de a transmite următoarele:

În timpul desfășurării procedurii interne necesare pentru aprobarea memorandumului menționat, partea română a identificat anumite diferențe între versiunea în limba română și versiunea în limba engleză a textului memorandumului de înțelegere. Având în vedere că aceste diferențe nu afectează substanțial memorandumul de înțelegere, partea română consideră necesar ca varianta de text în limba română să fie corectată pentru a asigura uniformitatea versiunilor lingvistice ale memorandumului.

Astfel, partea română propune încheierea unui schimb de note în conformitate cu articolul 79 paragraful 1 punctul b) din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor între părți pentru corectarea erorilor materiale în versiunea de text în limba română a Memorandumului, după cum urmează:

1. Articolul 4, paragraful (2) va fi modificat și va avea următorul conținut: „Comitetul va fi responsabil cu definirea metodologiilor, mecanismelor și procedurilor pentru dezvoltarea activităților stabilite prin prezentul memorandum, inclusiv fezabilitatea și cerințele financiare. Comitetul va depune eforturi pentru a se întruni cel puțin o dată pe an, alternativ în România și Republica Macedonia, în funcție de acordul dintre părți.”
2. Articolul 7, paragraful (1) va fi modificat și va avea următorul conținut: „Prezentul memorandum de înțelegere va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care părțile își vor comunica îndeplinirea procedurilor legale interne privind intrarea în vigoare și este valabil (4) patru ani și va fi prelungit automat pe noi perioade de câte patru (4) ani dacă niciuna dintre părți nu-l denunță.”

În cazul în care partea macedoneană este de acord cu aceste propuneri, prezenta notă verbală și nota verbală de răspuns vor constitui schimbul de instrumente pentru corectarea erorilor materiale în textul Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010.

În conformitate cu articolul 9 paragraful 3 al memorandumului, în caz de divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala. În consecință, acceptarea acestor propuneri nu va afecta implementarea memorandumului.

Ministerul Afacerilor Externe al României folosește acest prilej pentru a reînnoi Ambasadei Republicii Macedonia la București asigurările înaltei sale considerații.

București, 12 iulie 2010

Ambasada Republicii Macedonia, în oraș

Republica Macedonia, Ministerul Afacerilor Externe

Nr. 96_499/4

Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Macedonia prezintă salutul său Ministerului Afacerilor Externe din România și are onoarea de a confirma primirea Notei Ministerului nr. H2-1/2944 din 12 iulie 2010, cu următorul text:

„În timpul desfășurării procedurii interne necesare pentru aprobarea memorandumului menționat, partea română a identificat anumite diferențe între versiunea în limba română și versiunea în limba engleză a textului memorandumului de înțelegere. Având în vedere că aceste diferențe nu afectează substanțial memorandumul de înțelegere, partea română consideră necesar ca varianta de text în limba română să fie corectată pentru a asigura uniformitatea versiunilor lingvistice ale memorandumului.

Astfel, partea română propune încheierea unui schimb de note în conformitate cu articolul 79 paragraful 1 punctul b) din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor între părți pentru corectarea erorilor materiale în versiunea de text în limba română a Memorandumului, după cum urmează:

1. Articolul 4, paragraful (2) va fi modificat și va avea următorul conținut: «Comitetul va fi responsabil cu definirea metodologiilor, mecanismelor și procedurilor pentru dezvoltarea activităților stabilite prin prezentul memorandum, inclusiv fezabilitatea și cerințele financiare. Comitetul va depune eforturi pentru a se întruni cel puțin o dată pe an, alternativ în România și Republica Macedonia, în funcție de acordul dintre părți.»
2. Articolul 7, paragraful (1) va fi modificat și va avea următorul conținut: «Prezentul memorandum de înțelegere va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care părțile își vor comunica îndeplinirea procedurilor legale interne privind intrarea în vigoare și este valabil (4) patru ani și va fi prelungit automat pe noi perioade de câte patru (4) ani dacă niciuna dintre părți nu-l denunță.»

În cazul în care partea macedoneană este de acord cu aceste propuneri, prezenta notă verbală și nota verbală de răspuns vor constitui schimbul de instrumente pentru corectarea erorilor materiale în textul Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010.

În conformitate cu articolul 9 paragraful 3 al memorandumului, în caz de divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala. În consecință, acceptarea acestor propuneri nu va afecta implementarea memorandumului.”

Ministerul Afacerilor Externe din Republica Macedonia are onoarea de a informa că partea macedoneană este de acord cu propunerile părții române din paragrafele 1 și 2 ale notei verbale nr. H2-1/2944 din 12 iulie 2010.

Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Macedonia are onoarea de a informa că Nota verbală a Ministerului Afacerilor Externe din România nr. H2-1/2944 din 12 iulie 2010 și nota noastră de răspuns vor constitui un acord între Guvernul Republicii Macedonia și Guvernul României. Acordul a fost încheiat prin schimb de instrumente pentru corectarea erorilor materiale în textul Memorandumului de înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Macedonia privind cooperarea în domeniul comunicațiilor și societății informaționale, semnat la Skopje la 27 mai 2010.

Ministerul are onoarea de a informa că acordul menționat mai sus va intra în vigoare la primirea prezentei note verbale de răspuns.

Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Macedonia folosește acest prilej pentru a reînnoi Ministerului Afacerilor Externe din România asigurările înaltei sale considerații.

Skopje, 10 august 2010

Ministerul Afacerilor Externe din România
București

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI, COMERȚ ȘI ANTREPRENORAT

ORDIN**privind aprobarea schemelor de ajutor de minimis pentru acțiunile din Programul de promovare a exportului, finanțat de la bugetul de stat**

Având în vedere:

— art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare,

— Regulamentul (UE) nr. 1.407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;

— Referatul nr. 75.444 din 15.02.2019 pentru aprobarea schemelor de ajutor de minimis pentru acțiunile din Programul de promovare a exportului,

în conformitate cu prevederile:

— art. 2 coroborat cu art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, cu modificările și completările ulterioare,

— art. 2 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 296/2007 privind aprobarea Mecanismelor de derulare a acțiunilor din Programul de promovare a exportului, administrat de Ministerul Economiei și Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, cu modificările ulterioare,

ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă instituirea schemelor de ajutor de minimis pentru acțiunile din Programul de promovare a exportului, finanțat de la bugetul de stat și administrat de Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (MMACA) privind participarea operatorilor economici la târguri și expoziții internaționale în străinătate, organizarea de misiuni economice în străinătate și realizarea de studii de piață și pe produse.

Art. 2. — Prezentele scheme nu au în vedere ajutoarele destinate înființării și exploatării unei rețele de distribuție în alte state membre sau în țări terțe, conform Regulamentului (UE) nr. 1.407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013.

Art. 3. — Schemele de ajutor de minimis pentru acțiunile din Programul de promovare a exportului, finanțat de la bugetul de stat, sunt prevăzute în anexele nr. 1—3.

Art. 4. — Cererea de înscriere — declarație pe propria răspundere privind participarea la acțiunile din Programul de promovare a exportului, cu finanțare de la bugetul statului, administrat de Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (MMACA) este prevăzută în anexa nr. 4. Cererea de înscriere — declarație pe propria răspundere a operatorului economic nu exonerează furnizorul de ajutor de minimis de obligația de a verifica îndeplinirea de către operatorul economic a condițiilor de eligibilitate din prezentele scheme.

Art. 5. — Declarația pe propria răspundere a beneficiarilor ajutorului de minimis referitoare la respectarea regulii privind cumulul ajutoarelor situate sub pragul de minimis admis este prevăzută în anexa nr. 5. Această declarație pe propria

răspundere privind ajutorul cumulat de minimis face obiectul verificării de către MMACA și este asumată de beneficiar. La data intrării în funcțiune a RegAS (Registrul ajutoarelor de stat), MMACA va trebui să verifice declarațiile tuturor aplicanților.

Art. 6. — MMACA, ca furnizor de ajutor de minimis, va transmite o înștiințare către fiecare beneficiar al prezentelor scheme, prin care aceștia sunt informați asupra ajutorului de minimis de care pot beneficia.

Art. 7. — MMACA, ca furnizor de ajutor de minimis, va încheia un act administrativ bilateral cu fiecare beneficiar al prezentelor scheme, prin care se va statua dreptul legal de a se acorda ajutor de minimis în termenii și condițiile stabilite prin prezentul ordin.

Art. 8. — MMACA, prin Direcția instrumente și programe promovare export, Direcția servicii interne, Direcția economică și Direcția juridică și relația cu Parlamentul, va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. — Prezentul ordin se aplică de la data intrării în vigoare până la 31 decembrie 2020. Plățile în cadrul schemelor se pot efectua până la data de 31.12.2021.

Art. 10. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și în termen de 15 zile de la data publicării se va transmite spre informare Consiliului Concurenței și se va publica pe pagina de internet a Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat.

Art. 11. — Anexele nr. 1—5*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat,

Ștefan-Radu Oprea

București, 15 februarie 2019.

Nr. 500.

*) Anexele nr. 1—5 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 1

din 14 ianuarie 2019

Dosar nr. 2.678/1/2018

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Eugenia Voicheci	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Corina-Alina Corbu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Sorinela Alina Macavei	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Geanina Cristina Arghir	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Alexandra Iuliana Rus	— judecător la Secția penală
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală
Luciana Mera	— judecător la Secția penală

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.678/1/2018 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă, în Dosarul nr. 13.382/4/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depus de către intimată un punct de vedere formulat în scris privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra admisibilității sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul București — Secția a V-a civilă a dispus, prin Încheierea din data de 21 septembrie 2018, în Dosarul nr. 13.382/4/2017, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept vizând *interpretarea dispozițiilor art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art. 110 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare), și a dispozițiilor art. 131 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (art. 215 din Legea nr. 207/2015), în sensul de a stabili dacă, în ipoteza în care s-a dispus o condamnare pentru evaziune fiscală și obligarea condamnatului la plata sumelor datorate bugetului de stat (debit principal și accesorii), prescripția dreptului de a stabili obligațiile fiscale și prescripția dreptului de a cere executarea silită curg de la data săvârșirii faptelor sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.*

II. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării

2. Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 92/2003*):

Art. 91. — Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a obligațiilor fiscale

„(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală potrivit art. 23, dacă legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) curge de la data săvârșirii faptei ce constituie infracțiune sancționată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.”

Art. 131. — Începerea termenului de prescripție

„(1) Dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

(2) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se aplică și creanțelor provenind din amenzi contravenționale.”

3. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 207/2015*):

Art. 110. — Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a creanțelor fiscale

„(1) Dreptul organului fiscal de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 iulie a anului următor celui pentru care se datorează obligația fiscală, dacă legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) curge de la data săvârșirii faptei ce constituie infracțiune sancționată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.”

Art. 215. — Începerea termenului de prescripție

„(1) Dreptul organului de executare silită de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

(2) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se aplică și creanțelor provenind din amenzi contravenționale.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

4. Prin cererea de chemare în judecată ce face obiectul Dosarului nr. 13.382/4/2017, reclamantul a solicitat, în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Administrare Fiscală, să se constate intervenită prescripția extinctivă cu privire la dreptul pârâtei de a cere executarea silită împotriva sa în vederea recuperării accesoriilor aferente sumei de 639.361,45 lei, stabilite prin Decizia penală nr. 3A din 5 martie 2013, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală.

5. Prin Sentința civilă nr. 823 din 25 ianuarie 2018, pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București, a fost respinsă cererea formulată de reclamant, ca neîntemeiată, reținându-se, în esență, că dreptul de a declanșa executarea silită în privința sumei datorate în baza Deciziei penale nr. 3A din 5 martie 2013, pronunțată de către Tribunalul București —

Secția I penală, nu este prescris, fiind aplicabile dispozițiile art. 91 alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, în forma în vigoare la data de 17 decembrie 2013, data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. S-a constatat totodată că termenul de prescripție a dreptului de a pune în executare sumele la plata cărora reclamantul a fost obligat prin sentința penală cu titlu de accesorii ale unei creanțe fiscale pentru a căror neachitare acesta a fost condamnat penal pentru evaziune fiscală este de 5 ani și se calculează de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală, fiind avută în vedere data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

6. Împotriva acestei soluții a formulat apel reclamantul, solicitând admiterea căii de atac formulate, schimbarea sentinței civile apelate, în sensul admiterii cererii de chemare în judecată, astfel cum aceasta a fost formulată, într-unul dintre motivele de apel arătându-se că instanța de fond a determinat greșit momentul de la care a început să curgă termenul de prescripție a dreptului părții civile de a cere executarea silită a creanței pe care a dobândit-o prin decizie penală, precum și data la care se împlinea acest termen, existând o confuzie între prescripția dreptului material la acțiune și prescripția dreptului de a cere executarea silită.

7. În dezvoltarea acestui motiv de apel se mai arată că, dacă natura creanței este una fiscală, termenul de prescripție de 5 ani curge de la data săvârșirii faptelor care au generat în sarcina apelantului obligația de plată a impozitului, interpretarea instanței de fond în sensul că dreptul de a cere executarea silită a început să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare nesocotind interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii în Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015 pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015.

8. La termenul din data de 21 septembrie 2018, apelantul-reclamant a formulat o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare chestiunii de drept referitoare la momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a stabili obligațiile fiscale, respectiv dacă acesta curge de la data săvârșirii faptelor sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

IV. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

9. Prin Încheierea de sesizare din data de 21 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 13.382/4/2017, Tribunalul București — Secția a V-a civilă a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, constatând că, în speță, tribunalul este sesizat cu o cauză în care urmează a pronunța o hotărâre definitivă, nesusceptibilă de recurs, acțiunea în constatare fiind înregistrată la data de 29 mai 2017, iar chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită este una de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, de modul de calcul al termenului de prescripție depinzând chiar soluția ce urmează a se pronunța.

10. Tribunalul București — Secția a V-a civilă a reținut, de asemenea, că problema de drept a cărei lămurire se solicită este una nouă, în urma verificărilor efectuate nefiind identificată practică judiciară cu privire la acest aspect, precum și faptul că aceasta nu face obiectul vreunui recurs în interesul legii asupra căruia instanța supremă să se fi pronunțat sau asupra căruia urmează să se pronunțe.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

11. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, intimata-pârâtă Agenția Națională de Administrare Fiscală a formulat un punct de vedere prin care a solicitat, în principal, respingerea sesizării, ca inadmisibilă, iar, în subsidiar, să se constate că prescripția dreptului de a stabili obligațiile fiscale și prescripția dreptului de a cere executarea silită curg de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

VI. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

12. Completul de judecată al Tribunalului București — Secția a V-a civilă a învederat că se află în imposibilitatea de a formula un punct de vedere, exprimarea unei opinii asupra chestiunii de drept deduse interpretării reprezentând o antepunțare, din moment ce, în esență, soluția asupra apelului depinde de modul în care urmează să fie interpretată chestiunea de drept invocată.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

13. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, datele comunicate de instanțele naționale au relevat că la nivelul curților de apel Brașov, Constanța, Oradea, Pitești, Timișoara, Iași, Suceava, Galați, Bacău, Cluj, Craiova și Târgu Mureș nu s-a identificat practică judiciară, opinia teoretică majoritară exprimată de colectivele de judecători fiind în sensul că prescripția dreptului de a stabili obligațiile fiscale și prescripția dreptului de a cere executarea silită curg de la data rămânerii definitive a hotărârii penale de condamnare, la această dată creanța fiind certă, când decizia penală a devenit titlu executoriu și s-a născut dreptul creditorului de a cere executarea silită. S-a apreciat că acesta este momentul în care este atrasă și răspunderea civilă a inculpatului condamnat, pe lângă cea penală, precum și momentul în care prejudiciul produs prin infracțiune este cert sub aspectul existenței și al întinderii.

14. Curtea de Apel Alba Iulia a transmis trei decizii pronunțate de Tribunalul Alba, care vizează situații în care s-a dispus încetarea procesului penal ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale și s-a lăsat nesoluționată acțiunea civilă. Instanțele au reținut că nu sunt incidente dispozițiile art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, întrucât acest act normativ este ulterior comiterii faptelor, nefiind astfel aplicabil.

15. La nivelul Curții de Apel București și al Curții de Apel Ploiești au fost identificate hotărâri judecătorești relevante, soluțiile pronunțate fiind atât în sensul că prescripția dreptului de a stabili obligațiile fiscale și prescripția dreptului de a cere executarea silită curg de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, cât și în sensul că prescripția dreptului de stabilire a obligațiilor fiscale curge de la data săvârșirii faptei, termenul de prescripție fiind de 10 ani.

16. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 2.540/C/3.533/III—5/2018 din 8 noiembrie 2018, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

17. În urma verificărilor efectuate nu a fost identificată jurisprudență relevantă a Curții Constituționale.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

18. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a

apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

19. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

20. În ceea ce privește admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată;

— cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a curții de apel sau a tribunalului, completul fiind investit să soluționeze cauza în ultimă instanță;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;

— asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

21. În prezenta cauză nu sunt întrunite cumulativ condițiile de ordin procedural prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

22. Referitor la cadrul procesual în care a fost formulată cererea de pronunțare a unei hotărâri prealabile, se observă că sesizarea este înaintată Înaltei Curți de Casație și Justiție de către Tribunalul București — Secția a V-a civilă, investit cu soluționarea apelului formulat împotriva Sentinței civile nr. 823 din 25 ianuarie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 13.382/4/2017, de Judecătoria Sectorului 4 București.

23. La data sesizării instanței supreme — 21 septembrie 2018, instanța de trimitere a susținut că decizia ce urmează a fi pronunțată în apel este una definitivă, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, deoarece acțiunea în constatare a fost înregistrată la data de 29 mai 2017.

24. Instanța de fond — Judecătoria Sectorului 4 București — a calificat cererea de chemare în judecată formulată de reclamant ca fiind o acțiune în constatare, admisibilă prin raportare la dispozițiile art. 35 din Codul de procedură civilă, care prevăd: „*Cel care are interes poate să ceară constatarea existenței sau inexistenței unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale prevăzută de lege.*”

25. Ca atare, această acțiune, având ca obiect constatarea existenței sau inexistenței unui drept patrimonial, este evaluabilă în bani, aspect relevant în ceea ce privește determinarea competenței materiale de soluționare a cauzei în primă instanță și în căile de atac.

26. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017, s-a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*” cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională.

27. În ceea ce privește aplicarea în timp a efectelor acestei decizii a Curții Constituționale, prin Decizia nr. 52 din 18 iunie

2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 17 iulie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că „efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 se produc cu privire la hotărârile judecătorești pronunțate după publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, în litigiile evaluabile în bani de până la 1.000.000 lei inclusiv, pornite ulterior publicării deciziei (20 iulie 2017)”.

28. Ulterior solicitării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile adresate de către Tribunalul București — Secția a V-a civilă, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2019, prin care constată că „dispozițiile art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sunt neconstituționale”.

29. În cauză este neîndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept și o atare concluzie rezultă din examinarea actului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dar și a dispozițiilor legale incidente în problematica ce face obiectul dezbaterii în speță.

30. Procedura hotărârii prealabile are menirea de a elimina riscul apariției unei practici neunitare, printr-o rezolvare de principiu a unei chestiuni de drept esențiale și controversate, cu caracter de noutate.

31. Admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este condiționată de regularitatea actului de investire, acesta fiind reprezentat de încheierea motivată la care se referă dispozițiile art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă.

32. În conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată, după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519 din cod, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării, precum și punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

33. Înțelesul noțiunii de „motivare” a actului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a făcut obiectul analizei instanței supreme (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept), fiind de subliniat faptul că din cuprinsul motivării încheierii de sesizare trebuie să rezulte îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă și, de aici, necesitatea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței, reprezentat de hotărârea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept¹.

34. Astfel, cerința motivării încheierii de sesizare nu este una de rol formal, fiind de subliniat faptul că din însuși cuprinsul hotărârii de trimitere trebuie să rezulte îndeplinirea condițiilor legale în privința existenței chestiunii de drept ce se cere a fi lămurită, respectiv trebuie să fie identificată o problemă de drept care să prezinte o dificultate suficient de mare, ce poate primi interpretări diferite, și, prin urmare, susceptibilă să constituie izvorul unei practici judiciare neunitare.

35. Numai în aceste condiții este justificată intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a chestiunii

de drept, deoarece simpla îndoială cu privire la sensul unei norme juridice, a cărei interpretare nu ridică, în concret, o dificultate serioasă, nu poate constitui temei pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

36. Privită din perspectiva considerentelor mai sus arătate, încheierea de sesizare pronunțată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă în Dosarul nr. 13.382/4/2017 nu relevă niciun element de natură a contura existența unei veritabile probleme de drept ivite cu prilejul determinării momentului de început al cursului termenului de prescripție a dreptului organului fiscal de a cere executarea silită a creanței fiscale.

37. Trebuie subliniat faptul că titularul sesizării instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu este partea care formulează în fața instanței de trimitere o astfel de cerere, ci însăși instanța de trimitere, astfel că nu este nici relevantă și, cu atât mai puțin, suficientă, din perspectiva verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împrejurarea că partea care a adresat instanței de judecată o astfel de solicitare a prezentat propriile argumente pentru care consideră că sunt întrunite toate cerințele legale în acest sens și stăruie în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării pretinsei probleme de drept.

38. În aceeași ordine de idei, se observă că instanța de trimitere susține existența unei imposibilități de a-și formula un punct de vedere cu privire la chestiunea de drept, pentru motivul că astfel s-ar antepunona, din moment ce soluționarea apelului ce formează obiectul Dosarului civil nr. 13.382/4/2017 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă depinde, în mod esențial, de modalitatea de dezlegare a problemei de drept în discuție.

39. Trecând peste faptul că exprimarea punctului de vedere este o obligație legală, prevăzută ca atare în sarcina instanței de trimitere prin dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se constată că încheierea de sesizare nu cuprinde niciun element de natură a reliefa existența însăși a chestiunii de drept, punctul de vedere reprezentând opinia instanței de trimitere cu privire la modalitatea de interpretare a normei de drept ce se circumscrie problemei sesizate, și nu opinia acestei instanțe asupra modalității de rezolvare a fondului cauzei.

40. În plus, este de observat că nu este îndeplinită nici condiția existenței unei chestiuni de drept, așa cum aceasta a fost explicată mai sus, întrucât interpretarea normelor legale incidente în materia prescripției dreptului organului fiscal de a constata creanța fiscală nu comportă o dificultate sporită, susceptibilă de mai multe concluzii.

41. Prealabil lămuririi acestui aspect, se remarcă faptul că instanța de trimitere a formulat cererea de pronunțare a hotărârii prealabile, solicitând interpretarea atât a dispozițiilor legale privind prescripția dreptului organului fiscal de a constata creanța fiscală, cât și a prevederilor legale de referință în materia executării silite a creanțelor fiscale.

42. Așa cum s-a arătat mai sus, pentru a fi admisibilă sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, art. 519 din Codul de procedură civilă statuează ca încheierea de sesizare să vizeze o chestiune de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea cauzei, cu alte cuvinte o problemă de drept pertinentă și relevantă pentru modalitatea de soluționare a fondului litigiului pendinte.

43. Or, din economia Dosarului nr. 13.382/4/2017 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă se desprinde

¹ Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 88 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 februarie 2018.

concluzia că obiectul cererii de chemare în judecată vizează strict constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită, nu și constatarea intervenirii prescripției dreptului organului fiscal de a constata creanța fiscală, context în care cererea de pronunțare a unei hotărâri prealabile, prin care să fie interpretate dispozițiile art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (art. 110 din Legea nr. 207/2015), este inadmisibilă, din moment ce problematica interpretării prevederilor referitoare la prescripția dreptului organelor fiscale de a stabili creanța fiscală nu poate conduce la dezlegarea cauzei, nefăcând obiectul cererii deduse judecării.

44. Cât privește prescripția dreptului de a cere executarea silită a creanței fiscale, este evident că momentul de început al cursului termenului prescripției nu poate fi condiționat nicidecum de data săvârșirii faptei care a generat creanța a cărei executare silită este în discuție, ci trebuie raportat la titlul executoriu, ce permite organului fiscal să procedeze la executarea silită a debitorului său.

45. Particularizat cauzei de față, se constată că, prin Decizia penală nr. 3/A din 5 martie 2013, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul penal nr. 15.182/4/2010, instanța a dispus, între altele, admiterea acțiunii civile formulate de partea civilă Agenția Națională de Administrare Fiscală și obligarea inculpatului la plata obligațiilor fiscale accesorii aferente sumei de 639.361,45 lei, calculate conform legii.

46. Prin Cererea înregistrată pe rolul Judecătorei Sectorului 4 București cu nr. 13.382/4/2017, reclamantul a solicitat instanței să constate intervenită prescripția dreptului de a cere executarea silită a creanței stabilite împotriva sa prin Decizia penală nr. 3/A din 5 martie 2013, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul nr. 15.182/4/2010, acțiunea acestuia fiind respinsă cu motivarea, în esență, că termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită este de 5 ani, și nu de 3 ani, și începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a fost pronunțată decizia penală ce constituie titlul executoriu, respectiv la data de 1 ianuarie 2014.

47. În cursul soluționării apelului declarat de către reclamant împotriva Sentinței civile nr. 823 din 25 ianuarie 2018,

pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București, a fost formulată prezenta cerere de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, conform celor prezentate în partea introductivă a acestei decizii.

48. Suplimentar celor mai sus reținute în analiza admisibilității prezentei cereri de pronunțare a hotărârii prealabile, se observă și faptul că problematica determinării momentului de început al cursului termenului prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanței fiscale, născută în contextul faptic particular al cauzei ce formează obiectul Dosarului nr. 13.382/4/2017 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă, nu comportă nicio dificultate de dezlegare.

49. Potrivit dispozițiilor art. 131 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

50. Aceeași reglementare este cuprinsă și în actualul Cod de procedură fiscală, fiind de observat, în acest sens, dispozițiile art. 215 alin. (1) din Legea nr. 207/2015, potrivit cărora dreptul organului de executare silită de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

51. Prin urmare, atât timp cât titlul executoriu în cauza în care a fost formulată sesizarea în vederea pronunțării hotărârii prealabile este reprezentat de o hotărâre judecătorească prin care reclamantul a fost obligat la plata obligațiilor fiscale accesorii, aferente debitului principal de 639.361,45 lei, nu rezultă, în niciun mod, existența unei reale dificultăți de apreciere a momentului de început al termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanței fiscale consfințite prin Decizia penală nr. 3/A din 5 martie 2013, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală în Dosarul nr. 15.182/4/2010.

52. Având în vedere cele arătate, se constată că sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă nu îndeplinește condițiile de admisibilitate anterior analizate, sens în care nu se mai impune verificarea celorlalte cerințe prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

53. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a V-a civilă în Dosarul nr. 13.382/4/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile vizând interpretarea dispozițiilor art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art. 110 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare) și a dispozițiilor art. 131 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (art. 215 din Legea nr. 207/2015), în sensul de a stabili dacă, în ipoteza în care s-a dispus o condamnare pentru evaziune fiscală și obligarea condamnatului la plata sumelor datorate bugetului de stat (debit principal și accesorii), prescripția dreptului de a stabili obligațiile fiscale și prescripția dreptului de a cere executarea silită curg de la data săvârșirii faptelor sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 14 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

